

కమత్తప చిట్టలు

త్రమతివేకులగుకుంతల

అప్పటి దాకా వీచిన హోరుగాలి
అగిపోయి, సన్నగా చిన్నగా .

చినుకులు పడటం మొదలైంది!
రైల్వే ప్లాట్ ఫారం అంతా

జనం త్రొక్కిన లాడుతూ....నానా గందరగోళంగా వుంది. మరొక పావుగంటలో వర్షం పెద్దదైంది.

ఆ రోజు రైలు గంటన్నరలేటు.

కామేశ్వరావుగారుఅసహనంగా రెండు మూడుసార్లు చేతిలో గొడుగును అటూ ఇటూ మార్చుకుని “ఇంతకీ ఈ ఉమాపతి ఎందుకు వచ్చినట్టు?” అన్నారు తన సమ్మిన బంటులాంటి భీమరాజుతో....

బీడీ ఆఖరిదమ్ము గట్టిగా పీల్చి క్రిందపడేసి చెప్పుతో నొక్కి....

“ఇలాంటివాళ్ళంతా ఎందుకొస్తారు? అందని ద్రాక్షపళ్ళకోసం! ఆ తరువాత ఎదుటివాడి బాగు చూసి ఓర్చలేక!—” అన్నాడు. పదిగజాల దూరంలో రైన్కోటు వేసుకుని దర్జాగానించొవి.... సిగరెట్టు తాగుతున్న ఉమాపతిని చూస్తూ—

“ఆంతేనంటావా? అసలు వాడి కెలా తెల్పుంటుంది సంగతి?—” కామేశ్వరావుగారు గొడుగు భుజానికి తగిలించుకుంటూ అడిగేరు.

“ఏదో మామయ్యేగదా అని వారికి ఓ కార్డుముక్క రాసి పడేసి వుంటారు మీ అల్లుడుగారు.. అందుకని గంతులు వేసుకుంటూ పరిగెత్తుకొచ్చినట్టున్నారు. స్టేషన్కి....” అని పలచగా వ్యంగ్యంగా ఓ నవ్వు నవ్వేడు.

కామేశ్వరావు నవ్వలేదు!

అతనికి లోపల అసంతృప్తిగా వుంది! నిజంగా అతనికికూడా కార్డు వ్రాసేవుంటాడా? అలా రాయకుండా వుండి.... ఈ ఉమాపతి మరెందుకో ఎవరి కోసమో వచ్చివుండవచ్చును. అలా జరిగితే బాగుండును! అనుకున్నాడు.

ఆ ఉమాపతి కామేశ్వరావుకి రక్తం పంచుకు ఫుట్టిన తమ్ముడు! ఆయితే ఇద్దరికీ మధ్య పచ్చగడ్డి వేస్తే ‘భగ్గు’మంటుంది!!—

ఆ స్తి పంచుకునేటప్పుడు భేదాభిప్రాయాలు వచ్చి.... పీకలు పిసుక్కునే వరకు వచ్చారు.... సరిగ్గా అప్పుడే పెద్దక్కగారు వెంకట లక్ష్మి ఆర్ధాంతరంగా విధవరాలై.. నెలల పసిగుడ్డుతో - తమ్ముళ్ళింటికి వచ్చింది! అప్పటికే పెళ్లి కావల్సిన చెల్లెలు.... తల్లి వున్నారు ఇంట్లో.

ఇదంతా బాగా ఆలోచించుకుని, ఆ బాధ్యతలు.... అన్నగార్కే వదిలేసి.... తన బి. ఇ. డిగ్రీతో బయట పడ్డాడు ఉమాపతి.

ఈనాడు ఉమాపతిగారు పెద్ద పలుకుబడి గల ఉద్యోగి! మేడా, కారులాంటి ఆధునిక హాంగులన్నీ అమర్చుకున్నారు!

కామేశ్వరావు గారు కూడా తక్కువ తినలేదు! అక్కగారి

ఎకరమున్నర పొలం తనతో కలి
పేసుకుని.... చెల్లిలికి పెళ్ళి చేసి
పంపించేసి.... అమ్మ పై లోకాల
కెళ్ళిపోగానే అక్కని వంటలక్కగా
చూస్తూ.... భార్య బిడ్డల్ని పట్టపరు
పుల మీదే నడిపిస్తున్నాడు!

వర్షపు ధారలు వెండితీగల్లా....
నింగినించి తెగి పడుతున్న జల
తారు పోగుల్లా కన్పిస్తున్నాయి
దీపాల కాంతిలో! పెద్ద చప్పుడుతో
ఉరిమింది పిల్లలు పెద్దలు జడుసు
కునేలాగా. ఆరగంట దాటినా వర్షం
ధటి తగలేదు!

'ఈ వర్షంలో రైలు సరిగా
వస్తుందా?' అని అందరికీ అను
మానమే! ఆ రైలు ఐదారుసేషన్ల
వెనుక స్పీడు తగ్గించుకుని మెల్లగా
వస్తోంది. కంపార్టుమెంటులో కిటికీ
దగ్గర అదం తలుపు పక్కన....
వెచ్చని స్వెట్టర్ లో మరీ వెచ్చని
కోరికలతో, ఆలోచనలతో తల
మునకలవుతున్నాడు ప్ర సా ద్!
పాతిక సంవత్సరాల క్రితం-నెలల
పసిగుడ్డుగా, అమ్మతో కలిసి పెద్ద
మామయ్య ఇంటిలో కాలు
పెట్టేడు! ఎస్. ఎస్. సి చదువుతో
ఆపేసి. 'హైద్రాబాదులో వున్న
చిన్న మామయ్య దగ్గరికి వెళ్ళి
ఏదైనా ఉద్యోగం చూసుకుని
అమ్మని పోషించుకో' అని సలహా

ఇచ్చేడు పెద్దమామయ్య! సబబు
గానే తోచింది! ఆ తరువాత
చెప్పిన మాటకే ఒళ్ళు మండి
పోయింది! ఈ నాటికీ మండిస్తూనే
వున్నాయి ఆ మాటలు.

'ఒరే ప్రసాద్-రాధ మీద ఆశ
పెట్టుకోకు. చిన్నప్పట్నుంచి పెరిగి
నంత ఘాత్రాన మేనరికాలు చేసుకు
తీరాలనే రూలేమీ లేదు! పైవాళ్ళైతే
ఓ ముద్దు ముచ్చట! ఇంట్లో
ఏం భోగం ఏడుస్తుందీ?'

ఆ మాటలన్న వెంటనే ఈడ్చి
లెంపకాయ కొట్టాలనిపించింది!
కానీ తనకప్పుడు వయస్సు, స్థోమత
లేవు! అవి సంపాదించుకుని
ఈనాడు మామయ్య లిద్దరికీ కార్డు
ముక్కలు రాసి పడేసేడు! ఇప్పుడు
వాళ్ళ బుద్ధులు, ముఖాలు ఎలా
వుంటాయో! ప్రసాదు ఆలోచనలకి
అంతులేదు.

సేషన్ లో ఉమాపతిగారు సిగ
రెట్ పెట్టి ఖాళీ చేసి మరొకటి
కొనుక్కునేందుకు.... స్టాల్ వైపు
నడిచారు.

"హల్లో! ఉమాపతి! ఏమిటిలా
వచ్చావ్?" — సదానందంగారు
పలకరించారు. వాళ్ళిద్దరూ ఎన్నాళ్లు
గానో, ఎన్నోవిషయాల్లో మిత్రులు!
ఉమాపతిగారు ఆశ్చర్యంగా
చూసి, "నువ్వేమిటిలా వచ్చావ్?"

అనడిగేరు.

“మన సంగతి తెలుసుగా నీకు: మన పని జరగాల్సి వుందని ఒకరిని ‘కాకా’ పట్టి పంపించేస్తే: ఇలా స్టేషన్ లో వాన తగేవరకు ఆగేను. మరి నీ సంగతో?”

“ఉందిలే!” అని గర్వంగా నవ్వి. ఓ సిగరెట్ ప్యాకెట్ కొని తనొకటి తీసుకొని, అతని కోటి ఆఫర్ చేసి, సిగరెట్ వేనక వైపు, పెట్టె మీద కొద్దూ. “ఇప్పుడు రాబోయే రైల్వే ప్రసాద్ వస్తున్నాడు” అన్నాడు తల కొద్దిగా పంకిస్తూ.

“ప్రసాదా? మీ మేనల్లుడు గాడేనా? అయితే వాడి కోసం నువ్వు ఈ వానలో ఎదురు చూడాల్సిన ప్రత్యేకత ఏమిటోయ్?” అంటూ తెగ ఆశ్చర్యపోయారు.

“ఊ! ఉంది మరి! ఆ ప్రత్యేకత ఈ నాడు ప్రసాదుకి ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు ప్రసాదు ఎవరో తెలుసా? బాంబేలో ఓ పెద్ద కంపెనీలో జనరల్ మేనేజర్ గార్కి పర్సనల్ సెక్రట్రీ! మనిషి ఎంత ఎత్తుకు పెరిగేడో, ఎంత పలుకుబడో తెలుసా?” సిగరెట్ పెదాల మధ్య బిగించి, లైటర్ తో వెలిగించారు.

“ఐసీ! అయితే ఇప్పుడు ప్రసాదుగారు నీకాబోయే అల్లుడు! అంతేనా?” అని అర్థవంతంగా

నవ్వి నదానందంగారితో క్రుతి కలిపేరు ఉమాపతిగారు.

“కానీ ఓ అడ్డుపుల్ల. పానకంలో పుడకలా గనుకో! అక్కడటు వైపు చూడూ, మా బ్రదర్: తన ఆపి సెంట్ తో సహా కాపలా కాస్తున్నాడు. ప్రసాదు కోసం! ఈ రాత్రి పారెం తీసుకు పోతాడు కాబోలు” అన్నారు పొగవదులుతూ.

“ఓ! ఆయనకూడా వచ్చాడా? అయినా అసలు ఈ సంగతి ఆయనకి నీకూ ఎలా తెల్సింది?”

“ప్రసాద్ స్వయంగా నాకు రాసేడోయ్! సరే వాళ్ళమ్మకి కూడా రాసుంటాడు గనుక, మా బ్రదర్ కి తెలిసి ఇప్పుడు బండి మీదో, బస్సు మీదో వచ్చేడన్న మాట!”

“అంతే మరి! అయినా ప్రసాద్ నీకు స్వయంగా రాసేడంటే, ఇప్పుడు మీ ఇంటికే వస్తాడు! అనవసరంగా మీ బ్రదర్ శ్రమ పడుతున్నాడు!” అన్న సదానందంగారి మాటకి ఉమాపతి గారు కొండంత ధైర్యం తెచ్చుకున్నారు! మిత్రులిద్దరు బాతాఖానీలో పడ్డారు.

రైలు ఏదో స్టేషన్ లో ఆగింది. ప్రసాదు అద్దం సైకెత్తి వర్షం తగ్గిందో లేదో చూసేడు!—చాలా వరకు తగ్గింది. ఎదురుగా వున్న

టీస్టాల్ వైపు చూసేడు.... కెటిల్ లో నుంచి పొగలు క్రక్కుతున్న టీ చల్లారుస్తున్నాడు ఓ కుర్రాడు. పొట్టినిక్కరు-చిరుగుల పాతకోటు- అదీ మోకాళ్ళవరకువుంది.... అన్నీ చిరుగులే.... చలిలో వాడు అందరికీ టీలు అందిస్తూతిరుగుతూఉంటే.... దుకాణంలో విప్పల కుంపటి ఎదురుగా రగ్గుకప్పుకుని, తలపాగా చుట్టుకుని.... ఓ భారీ విగ్రహం వుంది!-వాడు ఈ కుర్రాడికి ఏమై వుంటాడు?—

ఏ మేనమామో అయ్యుంటాడు? వెర్రివెధవ! ఆ మామచేతిలో నానా కట్టాలు పడుతున్నాడు కాబోలు! ఫర్వాలేదురా అబ్బాయ్! మంచి రోజులు వస్తాయి. అప్పుడు మీమామకి నీతడాఖా చూపుదుగానిలే అని మనసులోనే దీవించాడు.

“ప్లీజ్, మీరు కొంచెం ఆ సీటు మా కిస్టారా?”— ఎదుటి సీట్లో వున్న యువకుడు అర్థింపుగా చూసేడు:—

ప్రసాద్ ఆ యువకుడి ప్రక్క వున్న యువతిని చూసేడు. కొత్తగా పెళ్ళైందికాబోలు. ఇందాకట్నుంచీ తెగ కబుర్లు చెప్పుకుని, చుట్టపట్ల వున్న జనాన్ని మరిచిపోయి, బోలెడు సంబరంలో మునిగి పోయేడు. పాపం! ఎంతసేపని కబుర్లుచెప్పు

కోగలరు?—

అందుకని ఇక కిటికీ కావల్సి వచ్చిందేమో అనుకుని, జాలిపడి కనీసం రేపు తనకిపెళ్ళై ఇలాంటి ఇబ్బంది ఎదుర్కుంటే తోటివారి సానుభూతి కావల్సివస్తుందిగదా అని భావించి చిన్నగా నవ్వుకుని “ఆల్ రైట్! కూర్చోండి” అని లేచాడు. “థాంక్స్! ఇందాకట్నుంచీ అడిగితే మీరేమనుకుంటారో అని వూరుకున్నాను. మా లీలకి కిటికీ దగ్గర కూర్చోడం చాలా ఇష్టం?” అని ఆ యువకుడు కృతజ్ఞతలు చెప్పాడు.

“లీలా! ఆవిడపేరు లీలా?!! డామిట్!! అలాఅని తెలిస్తే చచ్చినా ఇచ్చేవాణ్ణికాను ఆ సీటు!—కిటికీ దగ్గర కూర్చోడం ఎవరికిష్టం వుండదూ?— ఇష్టంట! ఇష్టం!” అనుకొనిగబగబ అనుకోనంత అసహ్యం, కోపం తెచ్చుకున్నాడు— ఆ పేరు ఉమాపతి మామయ్య పెద్దకూతురికి వుంది. ఆ పేరు ఎవరి కున్నా ప్రసాద్ కి నచ్చదు!—

అర్జెంటుగా ఓ పిగరెట్ అంటించుకుని. అటుతిరిగి కూర్చున్నాడు.

పదేళ్ళక్రితం తను ఓ చిన్న ఉద్యోగం ఇప్పించమని హైదరాబాదు వెళ్ళాడు. ఉమాపతిగారు నవ్వి—“ఎలారా? ఎస్, ఎస్. సితో

ఏం సంపాదించగలం?.... పెద్ద
 మామయ్య మీపొలం అంతా కాజేసి
 నీకు హైస్కూలు చదువుతోచే
 స్వస్తి చెప్పాడా? కనీసం తైపు.
 షార్ట్ హాండ్ ప్యా సై తే గా ని
 ఉద్యోగం దొరకదే? అయినా
 చూస్తాలే! అన్నాడు. రెండుమూడు
 రోజులదాకా మళ్ళీ మాట్లాడనేలేదు.
 లీల, అత్తయ్య 'ప్రసాదనే వాడు'
 ఓ పనికుర్రాళ్ళా భావించి ఆలానే
 చూసేరు. అప్పటికి లీల పదేళ్ళదే
 అయినా, ఆనకూడనిమాటలు కూడా
 నిర్లక్ష్యంగా అనేసేది. అమ్మా! వాడు
 డె నింగ్ టేబుల్ దగ్గర కూర్చుంటే
 నేను ఆన్నం తిన ననేది. అత్తయ్య
 తనకి వేరే ఆకువేసి పెట్టేది!—
 పౌరుషం, అవమానం అనిపించినా
 ఉద్యోగం సంపాదించాలనే పట్టు
 దలకోసం భరించాడు. అమ్మని
 ఎలాగై నా తనే పోషించుకోవాలనే
 ఆరాటం, మామయ్యల పంచలో
 ఉండగూడదనే ఆక్రోషం— అవన్నీ
 మనసు నిండుగా నిండితలవంచుకుని
 భరించాడన్నీ అవమానాలూ, కానీ
 ఓ రోజు.... ఆ రోజు తను వున్న.
 పక్కరూమ్ లో మామయ్య సదా
 నందంగారితో చెప్తున్నాడు. "చూడు
 సదానందం! ఏదో ఓ చిన్న అటెం
 డర్ ఉద్యోగం లాంటిది ఎక్క
 డైనా చూసి ఆ ప్రసాద్ గాడ్ని

చేర్చించు బొత్తి గా మా మేనల్లుడని
 చెప్పుకుని అ చిన్న ఉద్యోగంకోసం
 ప్రయత్నించటం ఎలాగోయ్యే?—
 ఎవరో మనకి తెల్పిన వాళ్ళబ్బాయి.
 అసహాయస్థితిలో ఉన్నాడని చెప్పు"
 అంతే! ఆ తరువాత మాటల్ని విన
 దల్చుకోక ఆ సాయంత్రమే చేతి
 సంచీ తీసుకుని 'మళ్ళీవస్తాలే' అని
 తిన్నగా రై లెక్కి బొంబాయి
 చేరాడు!

ఎలా బ్రతకాలో, ఏం చేయాలో
 అంతా ఆయోమయం!! ఏమైనా సరే
 ఉద్యోగం సంపాదించుకునికానీ
 ఇల్లు చేరగూడదన్న పంతం వచ్చి,
 ఐదేళ్ళు ఎన్నోరకాల ఉద్యోగాలు
 చేసి, తైపునేర్చుకుని, షార్ట్ హాండ్
 ప్యా సై ప్రయివేటు కంపెనీలో ఉద్యో
 గం సంపాదించాడు. ప్రయివేటుగా
 ఇంటర్, బి.ఎ. పరీక్షలు ప్యాస
 య్యాడు. మేనేజరుగార్కి పర్సనల్
 సెక్రటరీ కాగల్గేడు! ఇంకా అవుతాడు!
 ఇల్లు, స్కూటర్ అన్నీ మేనేజర్
 గారిచ్చేరు, ఆయన తల్చుకుంటే
 ఇంకా ఏమైనా ఇస్తాడు.

దానిక్కారణం వుంది.

మేనేజర్ గారికి పిల్లలేరు!—
 ఆయన ప్రసాదుని కొడుకులా
 చూసుకుంటున్నాడు. ప్రసాద్ లోని
 పట్టుదల.... నీతి.... నిజాయితీ తన
 కంపెనీకి చాలా అవసరం! అందు

కని ప్రసాదు ఇప్పుడు చాలా ఎత్తుకు పెరిగిపోయాడు....పదేళ్ళ తరువాత తల్లిని తీసుకెళ్ళిపోడానికి వస్తున్నాడు. నెలనెలా కొంతడబ్బు పంపించి, తన పదవి, పెద్దదయేదాకా వివరాలేమీ రాయకుండా ఇంతకాలం రహస్యంగా దాచేడు. ఇప్పుడు అన్నీ విపులీకరిస్తూ మామయ్యలకి కార్డులు వ్రాసిపడేసేడు. ఆ వుత్తరాలు చూసేక రాధ, లీల....ఎలా వుంటారో కళ్ళతో చూడాలి! చూపి అప్పుడు తన రేణుని గురించి చెప్పాలి— ప్రసాద్ ఊహలు, ఆలోచనలు సాగుతూండగానే రైలు సికింద్రాబాద్ స్టేషన్ లో ఆగింది.

కామేశ్వరావుగారు, ఉమాపతి గారు కంగారుగా కంపార్టుమెంట్ల వెంబడి అసిస్టెంట్లతో సహా వెతకడం ప్రారంభించారు.

సూట్ కేస్ పట్టుకుని దిగిన ప్రసాదును మేనమామ లిద్దరూ “ప్రసాద్! బాగున్నావా?” అని పలికరించారు. అతికష్టం మీద పోల్సుకోగలిగారు!

ప్రసాద్ ఒక్కక్షణం తెల్లబోయి తేరుకున్నాడు.

“మామయ్య లిద్దరూ స్టేషన్ కొచ్చారా? భేష్! భేష్!”—అనుకున్నాడు.

“అర రే! మామయ్యా! ఆ పల్లెటూరునుంచి ఈ రాత్రి నాకోసం వచ్చావా?” అన్నాడు సూటుకేసు క్రిందపెట్టి. ఆ పెట్టె వేంటనే భీమరాజు పట్టుకున్నాడు. ప్రసాదు మనసులోనే నవ్వుకున్నాడు.

“అదేమిట్రా? నీకోసం రామా ఏమిటి? స్వయంగా నాకు ఉత్తరం రాశాక నా మనసు ఆపగలనా! ఈ పదేళ్ళనుంచీ మీ అమ్మని ఓదార్చలేకపోతున్నా ననుకో! నేనే స్వయంగా అమ్మని బొంబాయి తీసుకురావాలనుకున్నాను” అన్నాడు కామేశ్వరావుగారు.

“అలాగా!” అని “ఏం చిన్న మామయ్యా, బాగున్నారా? అనవసరంగా శ్రమ తీసుకుని నాకోసం స్టేషన్ కొచ్చారా?” అని ఉమాపతి గార్ని పలికరించాడు. ఆయన వేంటనే భుజంచుట్టూ చేయివేపి దగ్గరగా తీసుకుని “భలేవోడివే! మేనల్లుణ్ణి చూడానికి రానూ? నడు నడు, ఇంటిదగ్గర పార్టీ అరేంజి చేసాను. అత్తయ్యా, లీలా వాళ్ళంతా ఎదురు చూస్తూంటారు”—అన్నాడు. గబగబా ఎక్కడ ఆన్నగారు తీసుకెళ్ళిపోతాడో అని తన దగ్గరగా లాక్కుంటూ!

కామేశ్వరావుగారు చిరాకుగా, భరించలేనట్టుగా చూస్తూంటే

అప్పటివరకు ప్రసాదు వెసుకున్న సూటు, బూటు, వాచ్, ఉంగరాల్ని పరీక్షిస్తున్న భీమరాజు “బాబూ, ప్రసాదుగారూ! నేను భీమరాజుని, మీరు గుర్తుపట్టలేదను కుంటాను. బయటకి పదండి, టాక్సీ ఎక్కి హోటల్ ద్వారకాకు పోదాం! మధ్యాహ్నమే రూమ్ బుక్ చేసేరు మామయ్యగారు—” అన్నాడు.

“భీమరాజుగారూ! మిమ్మల్ని గుర్తుపట్టకపోయినా, ఆపెట్టెపట్టుకో గానే మీరు తప్పకుండా భీమరాజు గారే అని అనుకున్నాను” అన్నాడు ప్రసాదు నవ్వుతూ. సదానందాన్ని కూడా పలకరించి.... “మీరు మా చిన్నమామయ్య వైపున వచ్చి వుంటారు. చాలా సంతోషం! కానీ మిమ్మల్ని కాదంటున్నందుకు విచారిస్తున్నాను, నేను ఈరాత్రి హోటల్ బ్లూమూన్ కి వెళ్ళాలి! మాబాస్ సాకాక అరెంటు పని వప్పగించారు. అది. అక్కడ దిగే ఒక మిత్రుడితో సంప్రదించి, ఆ విషయాలన్నీ నేను వెంటనే బాస్ కి ట్రంక్ కాల్ చేయాలి! కనుక, చిన్నమామయ్య కార్లో నన్ను బ్లూమూన్ దగ్గరా.. పెద్దమామయ్యను ద్వారకా హోటల్ లోనూ దింపేస్తే.... మెనీ మెనీ థాంక్స్! ఏమంటావ్ మామయ్యా” అని ప్రసాదు అడిగేసరికి. ఉమా

పతిగార్ని పచ్చి వెలక్కాయ గొంతులో పడినట్లయింది! అన్న గార్ని తనకార్లో లిఫ్ట్ ఇవ్వాలి. పైగా ఈ ప్రసాదు ఇప్పుడు రాడు. అటు కామేశ్వరావుగార్ని అలాగేవుంది.

“తను తమ్ముడి కారెక్కటమా? అదీగాక ఈ ప్రసాదు ఇంటి కెప్పుడు వస్తాడో తెలియదు!”

“ఏమిటి అభ్యంతరం మామయ్యలకి?—” అని రెట్టించేసరికి “అబ్బే ఏం లే”దని ఇద్దరూ గబగబా ముందుకు నడిచేరు!

ప్రసాదు గర్వంగా నవ్వుకున్నాడు.

ఆ తర్వాత రెండు రోజుల వరకు ప్రసాదు మామయ్యల్ని కలుసుకోకుండా అరెంటు పని అంటూ తప్పించుకుని తిరిగేడు. మూడో రోజు పెద్దమామయ్యని వెళ్లి పొమ్మని- నేను తప్పక ఇంటికే గదా వచ్చేది అని నచ్చచెప్పి పంపించాడు. ఆ రోజు సాయంత్రం నీటుగా తయారయి ఉమాపతిగారింటికి వెళ్ళాడు ప్రసాదు. ఉమాపతిగారు ఎంతో సాదరంగా హడావిడి పడుతూ ఇంట్లోకి తీసుకెళ్ళారు. పదేళ్లలో ఇంట్లో వచ్చిన మార్పులన్నీ గమనించాడు ప్రసాదు. ఇంతకంటే ఎన్నో రెట్లు గొప్పగా వుంటుంది

తన బాస్ ఇల్లు!!

“ఏం బాబు బాగున్నావా?” అని అడిగింది అత్త. ఆవిడలో వయస్సు పటుత్వం తగ్గి, వార్ధక్యపు సూచనలుగా కంటికి జోడు, తల్లో నెరిసిన వెంట్రుకలు కనిపించాయి.

“మీ దయవల్ల బాగానేవున్నా” నంటూ కాఫీ కప్పు అందుకున్నాడు ప్రసాదు. పిల్లలంతా ఆసక్తిగా చూస్తున్నారు. కొంచెం సేపయాక లీల వచ్చింది వాళ్ళ దగ్గరికి. ప్రసాదు చూసేడు. లీల బాగా మారింది! ఇరవై ఏళ్ళ లీల, డబ్బుతో ఆన్నీ కొనుక్కోగల లీల, మంచి ఏపుగా, పండిన యాపిల్ పండులా వుంది! నైలెక్స్ చీరలో బింకంగా, పొందికగా పొంగివస్తున్న ఏటి పాయలా వుంది!

“హల్లో ప్రసాద్! కంగ్రాచ్యు లేషన్స్! చాలా రోజులకి ఉద్యోగస్థుడవై కనిపించావు!” అని విష్ చేసి ఎదురుగా కూర్చుంది!

“థాంక్స్” చెప్పి వూరు కున్నాడు ప్రసాద్!

అందరి మధ్య చాలాసేపు, చాలా రకాల కబుర్లు అయ్యాక అత్తమ్మ ఓ చిన్న ప్రోగ్రాం పెట్టింది! ప్రసాదునూ, లీలనూ పిచ్చర్కి వెళ్ళమని. ప్రసాదు చిన్నగా నవ్వి “సారీ అత్తయ్యా!

నేను లీల పక్కన కూర్చుని పిచ్చర్ చూడాలంటే అది లీల కెంత బాధగా వుంటుందో నాకు తెల్పు! ఏదో ఈనాడు నాలుగురాళ్ళు పోగుబడగానే నేను గొప్పవాణ్ణి పోయాననుకోను. పాపం! చిన్నప్పుడు లీల నా ప్రక్కన భోజనం చేయడానికి ఎంత కోపగించుకుందో నీమీద, అదంతా నాకు గుర్తుంది. మళ్ళీ ఆ పనులు ఎలా చేస్తాను?!” అన్నాడు సోఫా కమ్ బెడ్ లో వెళ్ళికి జార్ల బడి కూర్చుంటూ.

ఒక్క ఉణం అంతా నిరాంత పోయి, ఆ తరువాత తేరుకుని ముందుగా ఉమాపతిగారే మాట్లాడేరు. “ప్రసాద్ నీ జాపకశక్తి అమోఘంరా! జీనియస్ లక్షణాలవన్నీ! ప్రతి చిన్నదాన్ని గుర్తుంచుకోడం చాలా కొంత మందికే సాధ్యం! మా అల్లుడికి అలాంటి తెలివితేటలున్నాయంటే నాకు చాలా గర్వంగావుంది. ఓకే! మీరు ఇక రెడీ అయి బయలుదేరండిమ్మా!” అంటూ కూతురువైపు చూసేరు.

“వెరీసారీ! మామయ్యా! నేను వెళ్ళలేను. అక్కడ లీలచి....ఎరుగున్న వాళ్ళెవరై నా కనపడితే మీ తెల్పినవాళ్ళబ్బాయి ఏదో

పినీమా చూడాలంటే తీసుకొచ్చా
 నని చెప్పగలిగితే వెళతాను. అంతే
 గాని మా బావ, అదీ ఇదీ అని
 కోస్తే నే వెళ్ళలేను” అంటున్న
 ప్రసాద్ ముఖంలోకి పరీక్షగా
 చూసేరు ఉమాపతిగారు. ప్రసా
 దులో వున్న ప్రతీకార వాంఛ
 స్పష్టమయింది! అప్పటికే లీల
 ముక్కుపుటాలు అదురుతున్నాయి!
 ఉమాపతిగారు సిగరెట్ అంటించు
 కుని మెల్లగా చెప్పారు. “ప్రసాద్
 అయితే నీలో పాతస్మృతులు
 మిగిలే వున్నాయన్నమాట! ఇంత
 కాలంగా మేం నీకోసం ముత్యపు
 చిప్పల్లా ఎదురుచూసిన సంగతి
 గుర్తు రాదా?” ప్రసాద్ చివ్వున
 తల తిప్పి చూసేడు.

“ముత్యపు చిప్పలా? ఎవరూ?
 మీరు; అత్తయ్యా, లీలా, రాధా,
 పెద్దత్తయ్యా, పెద్ద మామయ్యా
 మీరంతానా? ఎందుకట! నా పదవి
 కోసం, నా పేరుప్రతిష్ఠలకోసం-
 కట్నం లేకుండా దొరుకుతున్న
 అల్లుడికోసం! అవునా? కానీ
 ముత్యపుచిప్పలు స్వాతివానకోసం
 మాత్రమే ఎదురుచూస్తాయి! ఆ
 చినుకులు పడినప్పుడే అవి ముత్యా
 లవుతాయి! అంతేగానీ సముద్రపు
 బొడ్డున వుండే ప్రతి నత్త గుల్లా,
 శంఖులు ముత్యపుచిప్పలు కావు.

“నిజంగా నాకోసం ఎదురు
 చూస్తున్న ముత్యపుచిప్పలు ఎవరో
 తెలుసా? పదేళ్ళనుంచీ నాకోసం
 అహోరాత్రులు ఎదురుచూస్తున్న
 అమ్మ. ఐదేళ్ళుగా నాకు తోడు
 నీడై నిలచి, నా కష్టసుఖాలు పంచు
 కుని, నా పిలుపుకోసం మూగగా,
 ఆవేదనగా ఎదురుచూస్తున్న నా
 రేణూ! ఆమె మా కంపెనీలో
 టైపిస్ట్. వీళ్ళిద్దరే అసలై న
 ముత్యపుచిప్పలు!” అని లేచి
 బయటికి వచ్చేసేడు! అతని హృద
 యం బరువుతో మూలుగుతోంది...

ఆ మర్నాడు పెద్దమామయ్య
 ఇంటికి చేరేడు. గుమ్మంలో
 అత్తయ్య ఎదురై, బోలెడు గందర
 గోళం చేసి, అల్లుడల్లుడని దిష్టి
 గిష్టి అంటూ తీయబోయింది!
 ప్రసాదు విసురుగా లోపలికి వచ్చి,
 తిన్నగా వంటింటి గుమ్మంలో
 నుంచున్న తల్లి పాదాలు
 తాకేడు.

“బాబూ!”... అంది అర్థంగా
 కళ్ళనీళ్ళు తిరుగుతూ వుంటే....
 మాట్లాడలేక పోయింది....

“అమ్మా క్షమించమ్మా! ఇంత
 కాలం నిన్ను బాధించాను. ఇంక
 ఒక క్షణంకూడా ఉంచను. రేపే
 మనం బయల్దేరుదాం!” అన్నాడు
 ఆప్యాయంగా ఒళ్ళు నిమురుతూ...

“అదేమిట్రా? రేపే వెళ్ళడమేమిటి అయినా అమ్మ మాకు పరాయిదా అలా బాధపడుతున్నావ్? - చాల్లే! మేమంతా నీకోసం ఎన్నాళ్ళనుంచో ఎదురు చూస్తుంటే... అమ్మా, రాధా కాఫీ ఫలహారాలు మేడమీదకి పట్టు కెళ్ళమ్మా! - వెళ్ళరా, కాస్త కాళ్ళు అవీ కడుక్కుని, మేడమీదకెళ్ళి రెస్ట్ తీసుకో!” అన్నారు కామేశ్వరావుగారు.

ప్రసాద్ మామయ్యవైపు తిరిగి

“మామయ్యా! విన్ననే చిన్న మామయ్యకి ‘ఎదురుచూపు’కు అర్థం ఏమిటో వివరంగా చెప్పి వచ్చాను. వెళ్ళి కనుక్కో! అదే మీకు కూడా వర్తిస్తుంది. అనవసరంగా నా మీద ఆశలు పెట్టుకోకు. చిన్నప్పట్నుంచి పెరిగినంతమాత్రంలో నేను రాధకి మొగుణ్ణి అయితీరాలని రూల్ పెట్టకోలేదు. ఆ కాఫీ ఫలహారాలు అమ్మ చేసినవే గనుక, అమ్మ దగ్గర కూర్చునే తింటాను. ఇంతకాలం అమ్మకి తిండి, గుడ్డ ఇచ్చినందుకు ఆవిడ మీ యింట్లో వంటలక్క పని చేసింది. ఇక మీదట నేను ఆ అవసరం రానివ్వను. అమ్మను తీసుకుని త్వరగా వెళ్ళాలి. నా కోసం అక్కడ ఎదురుచూసే రేణూ బాధపడుతుంది! అమ్మ ఆశీర్వాదంతో

వచ్చే నెలలో మా పెళ్ళి జరుగుతుంది. వాళ్ళ నాన్న నాకు బాగా ముద్దుముచ్చట్లు జరిపిస్తాటకూడా! - అమ్మా, నీ బట్టలన్నీ రేపీపాటికి సర్దేసుకుని తయారవాలి, సీట్లు రిజర్వ్ చేయించే వచ్చాను” జోరుగా అన్నాడు నాలుగురోజులక్రితంపడిన వర్షపు జోరుకూడా అలా వుండి వుండదేమో! ఎవ్వరూ నోరు విప్పలేదు. అంతా అవాక్కయి పోయారు.

రాధ తల వంచుకుని గదిలోకి వెళ్ళి పోయింది ఆ మేను చూస్తూ—

‘ముద్దమందారంలా వున్నావే కానీ... గాలివాటుకు ఎగిరి పోయే కాగితాల పువ్వులవంటివి మీ మనసులు! నేను కాకపోతే మరొకడని మనసుకు నచ్చచెప్పుకోగలవు! — అందుకే నువ్వు లీలా నా రేణూతో సమానం కాలేరు’ అనుకున్నాడు.

ఆమర్నాటి రాత్రి రైల్వే తల్లితో కూర్చున్న ప్రసాద్ దూరంగా.... తనకోసం, తన రాకకోసం ఎదురు చూస్తున్న రెండుకళ్ళు.... ముత్యపు చిప్పల్లాంటి కళ్ళు-గుర్తు వస్తూంటే “వస్తున్నా రేణూ!” అనుకుంటూ కళ్ళ మూసుకున్నాడు! —